

Skalička

Vydáno dne 19. 01. 2006 (1516 přečtení)

Typ: německý
 Stav: původní, funkční
 Kraj: Olomoucký
 Okres: Přerov
 Využití: rodinné muzeum

Větrný mlýn německého typu stojí u čp. 75 jihovýchodně od obce v trati Skalečnický, pč. 823.

Původně byl postaven v Dřevohosticích, ale kolem roku 1850 byl rozebrán a na dvanácti vozech převezen na nové místo do Skaličky, kde jej původní majitel pan J. Herodek opět postavil. Přitom zřejmě i před přestěhováním nebyl mlýn původní, protože vrocení na různých částech vnitřního zařízení obsahují různé letopočty (na regulačním závaží 1786, na krupníku 1812). J. Herodek byl ve druhé polovině 19. století na Hranicku známým krajánkem, sekerníkem i mlynářem, který větrné mlýny stavěl, kupoval i prodával. Tento mlynář mlýn daroval věnem své dceři, která se provdala za Josefa Červka do Skaličky. Ti bezmála 20 let bydleli v šalandě mlýna, postupně až jako 14-ti členná rodina. V roce 1876 postavili u mlýna roubenou chalupu a zděnou až v roce 1928. Josef Červek koncem 19. století a poté i jeho syn Antonín přikupovali stále polnosti okolo mlýna, takže rodina nebyla odkázána jen na příjmy z mletí, ale hospodařila na pozemcích. V roce 1958 vlastnili vedle mlýna 5 ha hospodářství. Poté zkolktivizováno místním JZD.

V roce 1941 poškodila mlýn vichřice a s pomocí úřadů (600,- Kč) mlýn opravili těsně před jeho zaplombováním. Zajímavý je údaj o rozpočtu na opravu ve výši 37.741,- Kčs, který vypracoval v březnu 1953 ing. J. Kšíř. Antonín Červek, syn Josefa a Marie, vzpomíná, že se v létě učil na větrném mlýně otce a zároveň pomáhal na poli. V zimě pracoval na vodních mlýnech v Černošíně a v Ústí u Hranic. Z dalšího vyprávění víme, že mlynář dodával mouku jistému zákazníkovi až do Vídně, který si ji objednával pro její vysoké kalorické hodnoty. Za semletí mouky se platilo takzvané mýto, tady ve Skaličce to bylo ze 100 kg 5 kg rozprachu. Za šrotování se platilo ze 100 kg 5 Kčs. Mlýn fungoval velmi dlouho, asi vůbec nejdéle u nás. Šrotoval až do roku 1966!

Rozměry (5,75 x 5,68 m, výška i se střechou 11 m, průměr větrného kola je 16 m, plocha křídla 11,25 m²) z něj dělají největší dřevěný mlýn v českých zemích. Ve mlýně je stále funkční mlecí zařízení. Památkáři přispívají na opravy státem chráněné technické památky. Poslední renovace byla však hodně ošizená. Je to vidět hlavně na lopatách, které jsou ve srovnání s jinými mlýny hodně řídké a těžko by je asi vítr roztočil.

V krajině nenápadná větrný mlýn stojící uprostřed sadu je velmi cenný tím, že je dodnes provozuschopný a pečlivě udržovaný. Mlýn funguje jako rodinné muzeum. Dvorní je možno vstoupit každý den mezi 8. a 18. hodinou, je ovšem třeba, aby byl přítomen patřičný člen rodiny, který má klíče. Proto je dobré si domluvit návštěvu předem na telefonních číslech 581623729, 731226025, 736180770 nebo email: TondaCervek@seznam.cz.